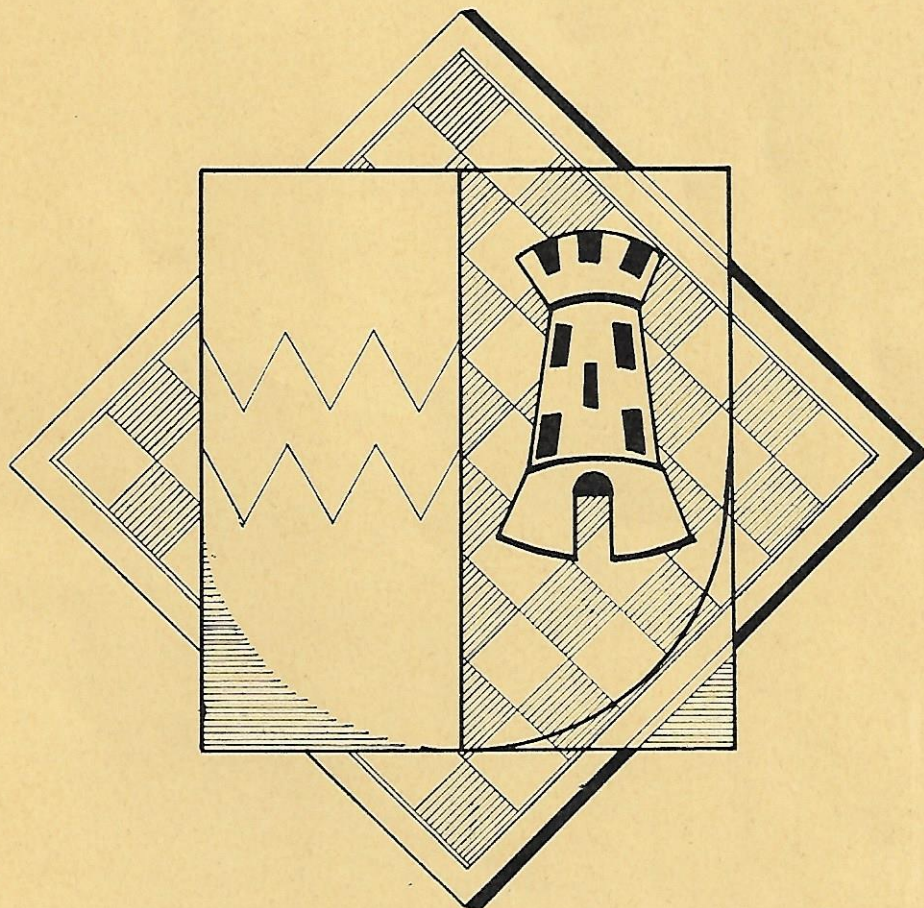

R. bezetting

OVERSCHIE SCHAAKT

Maandblad van het schaakgenootschap OVERSCHIE

Hoofdredacteur: D. P. Liefhebber

- Telefoon 267951

g-68

*Verenigingsavond elke vrijdag 20.00 uur,
Rotterdamse Rijweg 10, Overschie*

"OVERSCHIE SCHAKT"

Maandblad van het schaakgenootschap Overschie
Hoofddredacteur: D.P. Liefhebber - Telefoon 267951

Bestuur:

VOORZITTER:	J.A.W. Hammer Boreelstraat 1c Telefoon 248322
SECRETARIS:	E.W. van Musscher Vierambachtstraat 110 Telefoon 259371
PENNINGMEESTER:	C.J. van Keimpema Erasmussingel 261 Telefoon 184954 Girorekening 693389
WEDSTRIJDLEIDER (intern):	J.P. van Steenis West Sidelinge 296 Telefoon 280741
WEDSTRIJDLEIDER (extern):	M. Degeling Patijnstraat 14c Telefoon 156095 Girorekening 1592015
COMMISSARIS VAN MATERIAAL:	P. Noorlander v.d. Hilststraat 12b
PUBLICITEIT:	J.C.D. Pronk Henegouwerlaan 62a Telefoon 144290

september 1968.

Van de Hoofddredacteur

Op het moment dat U deze woorden leest, heeft onze Zomerkompetitie waarschijnlijk reeds de finish bereikt. Misschien passeren deze woorden U, terwijl de slotgevechten op de laatste avond van de competitie net ontbrand zijn. Hoe het ook zij, ik wou het even over onze Zomerkompetitie hebben.

Zonder meer kan vast gesteld worden dat deze zomer ons een maximum aan spanning gebracht heeft. De partijen stonden op een zeer behoorlijk peil en er werd voor elk puntje geknokt. Ik dacht dat dit zowel voor de eerste als de tweede groep gold.

Het systeem, dat nu gevolgd is (het groepensysteem en geldprijzen in de eerste groep) verdient mijns inziens beslist navolging. Theo Verboom vroeg zich laatst af, of het niet mogelijk was de Winterkompetitie op den soort gelijke manier te laten verspelen Nou loert Theo natuurlijk op de knikkers (hij zit tegenwoordig regelmatig in de Finale Boulevardgraaien), maar zijn opmerking verdient toch wel even aandacht. Misschien iets voor ons Bestuur om eens over te "Talleken".

Men dient zich dan af te vragen, waarom het deze zomer zo lekker gegaan is. Ik geloof dat de geldprijzen een belangrijke prikkel geweest zijn. Misschien is het in dit verband mogelijk een inleggeld te vragen voor de Wintercompetitie, ten-einde de prijzen aantrekkelijker te maken.

Zo, ik ga van de centen afstappen om U niet al te hebzuchtig te maken. Voor alles gaat het toch om Caïssa en haar aanbidding. Dat moet natuurlijk zonder meer de hoofdzaak blijven.

Wat betreft dit nummer, kan ik u mededelen dat de knuppel weer gevonden is. Hij ligt nu bij de Vos, die knap speurwerk verricht heeft. Ik hoop dat de knuppel nu weer regelmatig zal gaan circuleren en in menig hoenderhok terecht zal komen.

Schaakvrienden, ik ga U groeten en wens U veel plezier met het lezen van dit septembernummer. Zet U allen in voor onze vereniging en blijf zingen:
LEVE OVERSCHIE !!!!

D.P. LIEFHEDBER

Wist U

dat een bontmantel een huid is, die van beest verandert.
dat de van STEENISSAGE nog altijd op de hitparade staat.
dat een ouwe vrijster de weduwe van een vrijgezel is.
dat de liefde eeuwig is; alleen de partners wisselen.
dat de meisjes tegenwoordig op straat minder dragen dan hun grootmoeder in bed.
dat ik laatst dit dioloogje hoorde: Het vlees is zwak. ----- Ja, fijn hé.....
dat de aarde zeer in trek is bij zeezieken.
dat vrede een pauze is tussen twee oorlogen.
dat een genie iemand is, die alles kan behalve geld verdienen.
dat dit mijn plaats in de Zomercompetitie nader verklaart.

BEDWETER

De Knuppel

Onze hoofdredacteur is ons aller knuppel zoek, voorwaar een triest geval, want dan wordt het een beetje rustig in ons hoenderhok. Maar met deze wil ik hem een nieuwe aanrijken, want de oude zullen we wel nimmer terug zien, er gaan geruchten dat er in de Boreelstraat de kachel mee aangemaakt is, maar dat zal wel roddel zijn.

Nu de Zomercompetitie er bijna op zit, kijken we weer hoopvol naar de bondswedstrijden, met Liefhebber hoop ik, dat we tenminste één kampioenschap kunnen vieren, eveneens hoop ik weer evenals verleden jaar vaak in de gelegenheid te zijn, de uitwedstrijden van 't eerste tiental te kunnen bezoeken. Vaak heb ik genoten van de offers op lange termijn van de Heer Ros, de cavalerie van Blonet, de combinaties van Liefhebber enz. Ja, dat zie ik liever als die spelers welke volgens het boekje zitten te spelen, om na een half uur wedstrijd een halfje op het scorebord te plaatsen en daarna triomfantelijk rond de borden lopen alsof ze Tal of Donner hebben verslagen, geen sterveling kan me wijs maken (zelfs Degeling niet) dat dezulken er voor geknukt hebben.

Wat me tijdens de zes weken vakantie zomercompetitie van het eerste opgevallen is, dat n.l. diverse spelers elke vrijdagavond toch present waren en heel gezell-

lig een partijtje zaten te schuiven en er daarentegen verschillende spelers zich in het geheel niet lieten zien.

Gaat het bij hun toch niet teveel om de knikkers en te weinig om het spel ?

In ieder geval wens ik de knikkeraars, de gokkers en de bierbuiken allen veel succes in de komende bondswedstrijden en zou dezenieuwe knuppel willen overhandigen aan de Heer Hammer mits deze inmiddels overgeschakeld is op aardgas, mocht dit niet het geval zijn dan graag aan de Jong.

G. de VOS

Schaak"kundig" A B C

Het schaakkundig abc van Daan Smit in het juli/augustus nummer van Overschie Schaakt heeft mij geërgerd, en hoewel ik het schrijven van ingezonden stukken een nutteloze bezigheid vind, lijkt mij in dit geval een correctie op zijn plaats.

In de eerste plaats lijkt mij het epitheton kampioensnoeder voor Morphy niet op zijn plaats. Meer in aanmerking voor deze eretitel komen de huidige wereldkampioen Petrosian en om maar iemand uit de oudheid te noemen Tarrasch, met zijn zg. "patzettende stijl".

Veel meer echter ergerde mij het commentaar bij de zetten in de geciteerde partij. Voor de goede orde geef ik hier de zetten in korte notatie: 1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Lc4 Pf6.

Hier is 4. Pg5 al bekend sinds omstreeks 1650 (Greco) en nog steeds wordt hij - ook door sterke spelers - gespeeld.

Over 4. d4 kan men veel zeggen; dat is dan ook wel gedaan, maar zeker niet dat deze pion "in de weg"staat! Overigens zijn deze twee zinnen van D. Smit zo paradoxaal dat verder commentaar overbodig is.

Nog erger wordt het bij de volgende opmerking. Na 4. d4 ed4: 5. 0-0 Lc5 6. e5 zijn we beland in de Max Lange-aanval. 6. .. Pe4 verdient wel een volle regel vraagtekens. Volgens D. Smit komt 6. -- d5 op hetzelfde neer. Om dit recht te zetten zullen wij Euwe citeren. (Theorie der schaakopeningen, deel 11, 6e druk, bld. 19)."Over deze variant werden in de loop der tijden talrijke bijzonder uitgebreide onderzoekingen gepubliceerd, evenwel zonder een definitieve beoordeling van deze stelling te wettigen. Vast staat alleen, dat wit fraaie aanvalskansen verkrijgt."

De zesde druk, waaruit ik citeerde, is van 1965. Inmiddels staan de fraaie witte kansen al niet zo vast meer. Dat de Max Lange aanval, waarvan men in 1854 de eerste eerste onderzoekingen heeft gepubliceerd met een niet kloppende analyse onder de tafel wordt geveegd, is mij iets te gortig.

Ook wil ik nog even terugkomen op de analyse van D. Smit in de Schotse partij. Inderdaad is 25. .. Tf8 het overwegen waard, maar voldoende is het ook niet. Er volgt nl. geen 26. Lf8 maar 26. Tg4-e4 met de dreiging Lf8: en Te8 mat. Het enige lijkt mij 26. .. Tg8 waarop volgt 27. Lf6: + Kc8 28. Ld5 Tf8 29. Le6+ Kb7 30. Tb4: + en de twee lopers tegen de toren bezorgen wit een keurige één.

Tenslotte nog een kleine correctie van Van Scheltinga. Na 1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Pc3 Pf6 4. d4 ed4 : 5. Pd4: Lb4 6. Pc6: bc6 7. Ld3 d5 8. e5 Pg4 9. Lf4 d4 10. Df3 dc3: 11. 0-0-0 zou 11. .. 0-0 minder slecht zijn dan zijn reputatie, omdat na 12. Lh7:+ Kh7: 13. Td8: Td8: zwart behoorlijk wat materiaal voor de dame zou bezitten. Van dit materiaal moet hij echter na 14. De4+ alweer een loper inleveren, waarna er niets behoorlijks overblijft.

W.A. van VEEN

De geschiedenis herhaalde zich niet,
of hoe het niet moet

Wit: Verboom

Zwart: Oosthoek

1.	d2-d4	d7-d5
2.	c2-c4	c7-c6
3.	Pg1-f3	d5xc4
4.	e2-e4	Lc8-e6?

Om de tiel te begrijpen, dient u te weten, dat beide heren reeds eerder dezelfde zettenreeks tegen elkaar gespeeld hadden. Destijds wist Oosthoek met het vreemde Le6 Verboom zo in verwarring te brengen, dat deze in korte tijd verloor.

Nu pakt Verboom het beter aan.

5.	Pf3-g5	De juiste reactie.
5.		Dd8-d7
6.	Pg5xe6	Dd7xe6
7.	Pb1-c3	Pb8-d7
8.	d4-d5!	c6xd5
9.	Pc3xd5	De6xe4+

10. Lc1-e3 Wit staat nu twee pionnen achter, maar heeft een geweldige ontwikkelingsvoorsprong.

10. 0-0-0

Dit kan de zwarte stelling niet meer verdragen.

10. Tc8 bood meer kansen op verweer.

11. Ta1-c1 Pd7-e5

12. Dd1-a4 ! Een uiterst krachtig stukoffer.

12. De4xd5

13. Lf1xc4 Dd5-d7

14. Lc4-e6+ Pe5-c6

15. Le6xd7+ Td8xd7

16. Da4xa7 e7-e5

17. Da7-a8+ Kc8-c7

18. Da8xf8 f7-f6

19. 0-0 h7-h5

20. Tf1-d1 Td7xd1

21. Tc1xd1 en zwart zag het (eindelijk) in.

Met deze partij solliciteert Verboom m.i. naar de schoonheidsprijs.

W.A. van VEEN

..... hoe het wel kan.

Naar aanleiding van de hiervoor besproken partij Verboom-Oosthoek, wil ik nu laten zien dat in het aangenomen damegambiet of daarop lijkende stellingen de zet Le6 om de pion op c4 te dekken soms in aanmerking kan komen.

Wit: K. Darga

Zwart: P. Keres

Beverwijk, januari 1964.

Tempo: 40 zetten in 2½ uur.

1.	Pg1-f3	d7-d5
2.	c2-c4	d5xc4
3.	e2-e3	Lc8-e6!?
4.	Pf3-g5	Le6-d5
5.	e3-e4	Ld5-c6
6.	Lf1xc4	e7-e6

Zwart heeft nu bereikt, dat zijn loper buiten de keten is.

7.	d2-d4	Hiermee verplicht wit zich tot een "aanstaand" stukoffer rustiger naturen hadden aan 7.d3 de voorkeur gegeven. Dit geeft goed spel.

7. ... Lf8-e7

8. h2-h4 Op 8. Pf7:, Kf7:

9. d.5, volgt 9. ... b5 10.Lb3 Lb7

8. ...	Pg8-f6	19. Ta1-b1	c7-c6
9. Pb1-c3	h7-h6	Nu is de witte aanval afgeslagen	
10. Pg5xe6	Na 10. Pf7:,Kf7: 11.d5	en beslist het zwarte materiele	
10. ...	f7xe6	overwicht.	
11. e4-e5	Pf6-d5	20. Lb3-c2	Pb8-d7
12. Dd1-g4	Op 12. Dh5+ heeft zwart	21. Tb1-b7	Dd8-c8
naast 12. .. Kf8- ook 12. .. Kd7		22. Th3-f3	Na 22. De6+, Lf7. 23.Dd7:
13. Ld5:, Ld5: 14. Pd5:, ed5:		Dd7: 24. Td7:, Le6 blijft zwart	
15. Dg4+, Ke8 16. Dg7:, Tf8 als		een toren voor	
verdediging bij de hand.		22.	Pd7-f8
12.	b7-b5 Een goede	23. c3-c4	Verliest verder materiaal;
defensie; mogelijk was ook 12. ..		wit verkeert in grote tijdnood.	
Dd7 13. Dg7:, Tf8. Beide spelers		Ook 23. Dc8:, Tc8: 24. c4, leidt	
hadden hier reeds 2 uur verbruikt.		na 24. .., Pb4 of 24. .. Lb4+ tot	
13. Lc4-b3	b5-b4	23. ...	Dc8xb7
14. Dg4xe6	Te riskant gespeeld;	24. c4xd5	Le8-g6
14. Dg7: Kd7 15. Pd5: was de aan-		25. Df5-g4	Lg6xc2
gewezen weg.		Wit geeft op.	
14.	b4xc3	De annotaties in deze partij zijn van	
15. De6-g6+	Ke8-f8	Keres himself en ontleend aan het	
16. b2xc3	Na 16. Th3 heeft zwart	toernooibulletin.	
16. ... De8 bij de hand, bv. 17			
Th3+ , Pf6			
16. ...	Le6-c8		
17. Dg6-f5+	Kf8-g8		
18. Th1-h3	a7-a5		
Met de bedoeling de toren evt.			
via a6 te laten ingrijpen, het-			
geen wit direct verhindert.			

W.A. van VEEN

Schaakkundig ABC

Ditmaal had ik maar weinig tijd om nog een stukje te schrijven, zodat het een kleine, weinig voorkomende letter is geworden, de Q.

De Q dan van Quartet, wat een viertal mini-probleempjes inhoudt, samengeperst op één en hetzelfde schaakbord, in alle vier de hoeken één.

Een Quartet koningen dus, noteert u maar:

- Wit: Kf6, Df7, Te7, pion h5
Zwart: Kh7, Lf8, Pg7.
- Wit: Kf4, Dh3, Tg3
Zwart: Kf2, Te1, Lh1, pionnen e2 en f3.
- Wit: Kc2, Dc3, Td2, Pc4, pionnen a4 en d3.
Zwart: Ka2, Tb1, pion b4
- Wit: Kb6, Dc5, Pc8, pion a5.
Zwart: Ka8, Pc6, pionnen b7 en a6.

Ook de Q van Queens dus, getuige het aantal witte koninginnen. De probleempjes (wit geeft mat in twee), zijn niet zo erg moeilijk, daar was geen tijd voor. Wel tijd nog even voor een Quasi-stuk-verovering in de kortst mogelijke tijd:

1. d4	f5	f5	4. Lg3	f4
2. Lg5	h6		5. e4	f4xg3
3. Lh4 ?	g5		6. Dh5+	

(Gehaald uit "openingen van ongelijke spelers"). De oplossingen van de problemen volgende keer.

DAAN SMIT

Combinaties

Deze keer heb ik mijn keus laten vallen op een van de merkwaardigste partijen uit de grootmeesterpraktijk van de laatste jaren. Het betreft hier de 9e partij uit de match Botwinnik-Bronstein, uit 1951, die zoals bekend onbeslist eindigde. Als u deze partij gezien hebt, weet u weliswaar iets meer van de onbekende krachten die bij het schaakspel werkzaam zijn, maar veel is het niet.

<u>Botwinnik</u>	<u>Bornstein</u>	
1. d2-d4	e7-e6	Om Hollands te spelen en 't Staantas gambiet te ontwijken.
2. c2-c4	f7-f5	
3. g2-g3	Pg8-f6	
4. Lf1-g2	Lf8-e7	
5. Pb1-c3		Deze zet is pas goed als Lf8-b4 niet meer mogelijk is.
	0-0	
6. d4-d5	Le7-b4	Mogelijk omdat ook de witte d-pion al twee zetten gedaan heeft.
7. Lc1-d2	e6-e5	
8. e2-e3	d7-d6	
9. Pg1-e2		Dekt Pc3 en houdt de loperlijn open.
	a7-a6	
10. Dd1-c2	Dd8-e8	
11. f2-f3		Op 0-0 krijgt zwart sterke aanval met Dh5
	b7-b5	
12. Dc2-b3	Lb4-c5	Een pionoffer.
13. c4xb5	Lc8-d7	Misschien is hier beter 13. axb 14 Pxb, Df7, 15.Pc3, c6. Nu faalt dxc op Dxb3
14. Pc3-a4		Op bxa volgt .. Pxa 15. 0-0, Tb8 16.Dc2 Pb4
	Lc5-a7	Een bok, veel beter is axb, 15. Pxc5, dxc5, dreigt c5-c4
15. b5-b6	Ld7xa4	Gaat in troebel water vissen.
16. b6-b7	La4xb3	
17. b7xa8D		Wit staat nu een toren voor, omdat twee lopers van zwart op vallen staan.
	La7-b6	
18. a2xb3	De8-b5	De witte dame loopt geen gevaar, maar doet voorlopig ook niet mee. Wit besluit nu een kwaliteit te geven voor bewegingsvrijheid.
19. Pe2-c3		H.Müller aus Wien vindt Pc1 beter, hoewel mijns inziens, zwart dan ook in troebel water kan blijven vissen.
		19. ... e5-e4 Dit houdt de witte koning zowat levenslang in het centrum vast. Op f4 volgt Pg4 en de e-pion valt. en op andere zetten komen de e- of f-lijn open, of beiden. Dit wordt door Pc3 voorkomen.
	Db5xb3	
20. Ta1xa6	Pb8xa6	
21. Da8xa6	Pf6xd5	
22. Da6-a4		Zwart heeft nu maar één houtje tegen 't stuk. Om te winnen had wit hier 22.Pxd5 Dxd5, 23 Ke2 moeten spelen. Nu krijgt Bronstein nog een houtje en houdt bijna moeiteloos remise.

		Db3xa4
23.	Pc3xa4	Lb6xe3
24.	Lg2-f1	Tf8-a8
25.	b2-b3	

Op Lc4 volgt Txa4, 26. Ld5, Kf8 en dreigt Ta1, zowel als Lxd2, Td4 +

		Le3xd2
26.	Ke1xd2	Kg8-f8
27.	Lf1-d3	g7-g6
28.	Th1-c1	Ta8-b8
29.	Pa4-c3	Pd5-b4
30.	Ld3-e2	

Natuurlijk is Lc4 hier beter.

		Tb8-a8
31.	Pc3-a4	c7-c6
32.	Tc1-c4	Ta8-b8
33.	Le2-d1	Kf8-e7
34.	Pa4-b2	d6-d5

Hoe meer houtjes op wit, hoe minder velden voor de looper.

35.	Tc4-h4	h7 h5
36.	g3-g4	h5xg4
37.	f3xg4	f5-f4
38.	g4-g5	Tb8-f8
39.	Th4-h7	Ke7-d6
40.	Th7-g7	e5-e4
41.	Tg7xg6	Kd6-e5

Bronstein moest eigenlijk zijn zet afgeven maar was zo vriendelijk hem maar vast op 't bord neer te zetten. Botwinnik bekeek 't eens, maar gaf toch maar remise.

Men zie bijv. 42. Lg4, f3 43. Te6,Kd4 44. Tf6, Ta8, 45 Lf3, Ta2 46. Kc1,Ta1 met zetherhaling.

Ook op wereldkampioensniveau schijnt een torentje meer of minder niet zoveel uit te maken.

Na deze oubollige praat moet ik u echter wel waarschuwen voor de ondertekening. Het is namelijk best mogelijk dat van Veen deze keer dit stukje geschreven heeft.

Hoogachtend,

L. LIEVAART.

In Den Vreemde

Amsterdam is een uiterst gezellige stad en een zeer geschikte stad om je vrije tijd op passende wijze door te brengen, alleen heeft de ervaring me geleerd, dat ik beter er niet kan gaan schaken. Wellicht kijk ik wat teveel tegen hoofdstedelingen op, want voortdurend doe ik hun iets (een stuk) cadeau.

Ook dit jaar verging het mij in het IBM-toernooi weer niet zoals wenselijk is. Aan het verloop der ronden kan dit geïllustreerd worden. In de eerste ronde deed ik in gelijke stelling een stuk cadeau, in de tweede ronde werd een beslissend tussenschaak met dodelijk pionverlies over het hoofd gezien en hoe het in de derde ronde verliep hebt u in de vorige Overschie Schaakt gezien. Voor de goede orde zei nog vermeld dat het stukje "Hoe win ik van een vrouw" geschreven is door iemand die zich - ten onrechte - van het pseudoniem "Wout", meende te moeten voorzien.

Allen kennen natuurlijk het bekende gezegde "3x scheepsrecht". Dit spreekwoord is voor mij welhaast een identiteit, zodat in de vierde ronde een uiterst mager halfie geboekt werd.

Hierna kwamen betere tijden, want 75 zetten waren voldoende om de 50% te bereiken. Echter weer deed het bekende spreekwoord zich gelden. De achtste ronde baarde een ei met een bijzonder hoog nummer. Nu is het mij pas drie maal overkomen dat ik in een toernooi beneden de 50% bleef (weer komt er een bekende zegswijze om de hoek kijken).

De negende partij verwekte ietwat hilariteit. Na de zesde zet stond "ik" straal gewonnen. Na de dertiende zet was "ik" mijn tegenstander geworden. Dit beviel hem niet, zodat na de 22e zet "ik" ik weer was geworden. Vervolgens sloeg ik op de 26e zet met een gepende toren 's tegenstanders dame, waarop hij opgaf. Omstanders, die dit wel zagen, maakten ons erop attent dat hier een illegale handeling in het spel was. Na enkele minuten keuvelen of opgeven nu opgeven was, speelden we verder. Uiteindelijk heb ik dan gewonnen. Doe ook eens mee aan het IBM-toernooi.

W.A. van VEEN.

Bij Wie Zou De Knuppel Anders Liggen Dan Bij De Commissaris Van Materiaal.

Voor Elk Wat Wils

Bij een van mijn vorige artikelen heb ik het verwijt naar mijn hoofd geslingerd gekregen dat er niet verwacht moet worden van de lezers, dat zij experts zijn in andere talen dan het nederlands. Dit naar aanleiding van mijn literaturopgave die in het Engels gestelde boeken bevatte.

Volgens mij is het echter zo dat elk schaakboek voor iedere schaker te volgen is, immers het spel is over de gehele wereld hetzelfde. Volg normaal de notities in het boek en het spel draait voor uw ogen af. Er is echter één maar: de notities zijn soms onbegrijpelijk vooral de Engelse notatie is voor velen een onoverkomelijk struikelblok. Daarom leek het mij nuttig om voor de mensen die deze notatie niet kennen of niet zo maar een handleiding hiervan voor het grijpen hebben, deze hier te verklaren.

Bij de Engelse notatie gaat zowel de wit als de zwartspeler ervan uit dat hijzelf het belangrijkste is en begint dus altijd van zichzelf vandaan te tellen. De nummers 1 t/m 8 die in deze notatie voorkomen hebben dus betrekking op de plaats van de speler en niet de plaats van het bord of de kleur van de stukken. De benaming van de stukken is ook anders. Hier volgt de lijst.

Naam NL	Notatie NL	Naam E.	Notatie E.
Koning	K	King	K
Dame	D	Queen	Q
Paard	P	Knight	Kt
Loper	L	Bishop	B
Pion	...	Pawn	P
Toren	T	Rook	R

Verder wordt de plaats van een stuk nog aangegeven afhankelijk van de plaats van koning of koningin. Zo heet het paard op b1: QueensKnight en wordt genoemd QKt, terwijl de b lijn voor wit (en voor zwart) altijd met QKt wordt aangeduid. Hetzelfde geldt voor de c lijn, die Queens Bishop (dame looper lijn) wordt genoemd. In volledige notatie wordt dan dus: Pc3-b5 gelijk aan KtQB3-QKt5. Wanneer geen verwarring mogelijk is welk paard

bedoeld wordt schrijft men meestal Kt-QKt5. Deze notatie vindt u dus bij de wit-speler voor zijn stuk. De zwartspeler noteert deze zet van wit precies hetzelfde op zijn formulier.

Nu is zwart aan zet en deze speelt Pc6-b4. De zwartspeler, van zijn standpunt geredeneerd, ziet zijn paard van de dame looper lijn, vanaf het 3e veld gaan naar de dame-paard-lijn, het vijfde veld en noteert dus KtQB3-QKt5 of zo u wilt Kt-QKt5. Daar zien we dus dat beide spelers dezelfde zet doen, deze eender noteren, terwijl de stukken toch niet op hetzelfde veld terecht komen. Zo noteert men e2-e4 als P-K4 en ook e7-e5 als P-K4.

De a lijn wordt QR (Queens Rook) genoemd en de h-lijn KR van Kings Rook.

Zo op het eerste gezicht is het geheel nogal verwarrend en om alles te verduidelijken zal ik u nu de notatie van een complete partij geven met de gewone notatie er naast. Na enige oefening heeft dan ook de engelse notatie geen geheimen meer voor u.

Count Brühl - Philidor

<u>Wit</u>	<u>Zwart</u>	<u>Wit</u>	<u>Zwart</u>
1. P-K4	P-K4	e2-e4	e7-e5
2. B-B4	P-QB3	Lf-c4	c7-c6
3. Q-K2	P-Q3	Dd-a2	d7-d6
4. P-QB3	P-KB4	c2-c3	f7-f5

Wit had sneller zijn stukken moeten ontwikkelen teneinde van open lijnen te kunnen profiteren.

5. P-Q3	Kt-B3	d2-d3	Pg8-f6
6. Pxp	Bxp	exf5	Lxf5
7. P-Q4	P-K5	d3-d4	e5-e4
8. B-KKt5	P-Q4	Lc1-g5	d6-d5
9. B-Kt3	B-Q3	Lc-b3	Lf8-d6
10. Kt-Q2	QKt-Q2	P6-d2	Pb-d7
11. P-KR3	P-KR3	h2-h3	h7-h6
12. B-K3	Q-K2	Lg5-e3	Dd8-e7
13. P-KB4	P-KR4	f2-f4	h6-h5

Wit dreigde met g4 een sterke koningsvleugel te verkrijgen.

14. P-B4	P-R3	c3-c4	a7-a6
15. Pxp	Pxp	cxd5	cxd5
16. Q-B2	O-O	De2-f2	O-O
17. Kt-K2	P-QKt4	Pg1-e2	b7-b5

Het zwarte paard dreigt een sterke positie in te nemen op QB5 en wanneer het daar geslagen wordt krijgt zwart een sterk pionnenfront op de damevleugel.

18. O-O	Kt-Kt3	O-O	Pd7-b6
19. Kt-Kt3	P-Kt3	Pe2-g3	g7-g6
20. QR-B1	Kt-B5	Ta-c1	Pb-c4
21. KtxB	PxKt	PxLf5	gxf5
22. Q-Kt3 ch	Q-Kt2	Df2-g3 +	De7-g7
23. QxQ ch	KxQ	DxD1	KxDg7
24. BxKt	KtPxB	Lxc4	bxc4
25. P-KKt3	QR-Kt1	G2-G3	Ta-b8
26. P-Kt3	B-R6	b2-b3	Ld6-a3
27. R-QB2	Pxp	Tc1-c2	c4xb3
28. Pxp	QR-B1	axb3	Tb-c8

De toren wil het vijandelijke terrein binnendringen.

29.	RxR	RxR	Txc8	Txc8
30.	R-R1	B-Kt5	Tf-a1	La3-b4
31.	RxP	R-B6	Txa6	Tc8-c3
32.	K-B2	R-Q6	Kg1-f2	Tc-d3
33.	R-R2	BxKt	Ta6-a2	LxPd2
34.	RxB	RxKtP	Txd2	Txb3
35.	R-B2	P-R5	Td-c2	h5-h4
36.	R-B7 ch	K-Kt3	Tc2-c7 !	Kg7-g6
37.	PxP	Kt-R4	gxh4	Pf6-h5
38.	R-Q7	KtxP	Tc7-d7	Pxf4
39.	BxKt	R-B6 ch	Lxf4	Tf3 !
40.	K-Kt2	RxB	Kf2-g2	Txf4

De witte pionnen zijn zonder twijfel plotseling zeer zwak geworden.

41.	RxP	R-B6	Txd5	Tf4-f3
42.	R-Q8	R-Q6	Td5-d8	Tf3-d3
43.	P-Q5	P-B5	d4-d5	f5-f4
44.	P-Q6	R-Q7 ch	d5-d6	Td3-d2 !
45.	K-B1	K-B2 !	Kg2-f1	Kg6-f7 !
46.	P-R5	P-K6	h4-h5	e4-e3
47.	P-R6	P-B6	h5-h6	f4-f3

en wit geeft op; na de matdreiging heeft zwart als eerste een dame.

Probeer de partij eens na te spelen met een papiertje over de bekende notatie en u zult zien hoe snel dit aanleert.

Veel succes er mee en tot de volgende maal.

Ir. A.H. Hammer

Ranglijst per 3 september 1968 van Groep 1.

	<u>Afg.</u>	<u>gesp.</u>	<u>+</u>	<u>=</u>	<u>-</u>	<u>Pnt.</u>	<u>w</u>	<u>z</u>	
1.	Nathans		8	5	2	1	6	4	4
2.	Lievaart		8	4	3	1	5 $\frac{1}{2}$	4	4
3.	Liefhebber	A	8	5	1	2	5 $\frac{1}{2}$	5	3
4.	v. Veen		9	5	1	3	5 $\frac{1}{2}$	4	5
5.	Wilschut		8	4	2	2	5	4	4
6.	de Vrij Jr.		8	4	2	2	5	4	4
7.	Degeling	A B	7	3	2	2	4	3	4
8.	Hammer AH		8	3	2	3	4	4	4
9.	Blonet	B	7	3	1	3	3 $\frac{1}{2}$	3	4
10.	Smit		8	3	1	4	3 $\frac{1}{2}$	4	4
11.	Ros	C	7	2	2	3	3	4	3
12.	Verboom		8	2	2	4	3	4	4
13.	Hammer JAW	C	7	1	3	3	2 $\frac{1}{2}$	3	4
14.	Oosthoek		8	2	1	5	2 $\frac{1}{2}$	4	4
15.	de Jong		9	2	1	6	2 $\frac{1}{2}$	4	4
16.	Engelfriet		8	1	2	5	2	4	4

Ranglijst groepen 2 en 3 per 3-9-1968

<u>No.</u>	<u>GR.</u>	<u>II</u>	<u>III</u>	<u>gesp.</u>	<u>+</u>	<u>=</u>	<u>-</u>	<u>voorg.</u>	<u>pnt.</u>	<u>w</u>	<u>z</u>
1. de Vrij Sr.	7.	3.	10	5	4	1	-	-	7	6	4
2. de Ronde	7.	3.	10	5	1	4	1	1	6 $\frac{1}{2}$	5	5
3. Krop	3.	4	7	4	3	-	1	1	6 $\frac{1}{2}$	5	2
4. Klapwijk	7.	3.	10	5	3	2	-	-	6 $\frac{1}{2}$	5	5
5. Vennink	3.	7.	10	4	2	4	1	1	6	5	5
6. Bangert	6	3.	9	4	4	1	-	-	6	4	5
7. Musscher	3.	7.	10	4	1	5	1	1	5 $\frac{1}{2}$	5	5
8. Beaufort	1	7.	8	4	1	3	1	1	5 $\frac{1}{2}$	4	4
9. Nederlof	7.	3.	10	5	1	4	-	-	5 $\frac{1}{2}$	5	5
10. Pronk	7.	3.	10	5	1	4	-	-	5 $\frac{1}{2}$	5	5
11. de Vos	7.	3.	10	5	-	5	-	-	5	5	5
12. Teerds	7.	2	9	4	2	3	-	-	5	4	5
13. v. Keimpema	6	2	8	4	1	3	-	-	4 $\frac{1}{2}$	5	3
14. Takkenberg	7.	2	9	3	1	5	-	-	3 $\frac{1}{2}$	5	4
15. Noorlander	-	3	3	2	-	1	1	1	3	1	2
16. v.d. Schelde	3.	3	6	2	-	4	1	1	3	4	2
17. Gerbrandy	-	3	3	1	1	1	1	1	2 $\frac{1}{2}$	1	2
18. v. Bennekum	-	1	1	1	-	-	-	1	2	1	-
19. v Horik	1	1	2	1	-	1	1	1	2	1	1
20. Post	3.	6	9	1	-	8	1	1	2	4	5
21. Barten	1	2	3	2	-	1	-	-	2	1	2
22. Eberhardt	3	-	3	1	1	1	-	-	1 $\frac{1}{2}$	2	1
23. Boermans	5	-	5	1	1	3	-	-	1 $\frac{1}{2}$	2	3
24. Roth	1	1	2	-	-	2	1	1	1	1	1
25. Arnold	1	2	3	-	-	3	1	1	1	1	2
26. Kramer	-	3	3	-	-	3	1	1	1	1	2
27. v. Steenis	3	-	3	-	1	2	-	-	1 $\frac{1}{2}$	2	1